

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY TRZECIEJ GIMNAZJUM

PODRĘCZNIK : BLIŻEJ HISTORII

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. Kongres wiedeński Zagadnienia 1. Obrady kongresu. 2. Postanowienia kongresu. 3. Święte Przymierze. 4. Epoka restauracji.	<ul style="list-style-type: none">- zna daty obrad kongresu wiedeńskiego;- potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu;- zna członków Świętego Przymierza	<ul style="list-style-type: none">- wyjaśnia pojęcia: legityzm, równowaga sił, restauracja;- zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich;- wymienia uczestników kongresu;- rozumie określenie „tańczący kongres”	<ul style="list-style-type: none">- wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza;- rozumie znaczenie postanowień kongresu dla sytuacji Polaków	<ul style="list-style-type: none">- porównuje okres napoleoński i epokę restauracji;- wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie
2. Nowe prądy i idee - liberalizm, konserwatyzm i romantyzm Zagadnienia 1. Liberalizm. 2. Konserwatyzm. 3. Romantyzm. 4. Rewolucja lipcowa we Francji.	<ul style="list-style-type: none">- wymienia idee oraz prądy polityczne i kulturowe początku XIX w.;- wymienia polskich twórców epoki romantyzmu	<ul style="list-style-type: none">- wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm, romantyzm;- wymienia europejskich twórców epoki romantyzmu;- podaje cechy romantyzmu jako prądu w kulturze europejskiej	<ul style="list-style-type: none">- podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyzmu w życiu politycznym Europy;- opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych;- charakteryzuje twórczość romantyków	<ul style="list-style-type: none">- udowadnia wpływ idei romantycznych na działanie ruchów wolnościowych w Europie;- opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>3. Gospodarka, kultura i oświata w Królestwie Polskim</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Podział ziem polskich na mocy decyzji kongresu wiedeńskiego.</p> <p>2. Gospodarka Królestwa Polskiego.</p> <p>3. Oświata i kultura w Królestwie Polskim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską; - opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego; - opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim; - opisuje rolę Ksawerego Druckiego-Lubeckiego w życiu gospodarczym Królestwa Polskiego
<p>4. Sytuacja polityczna Królestwa Polskiego</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Stosunek władców rosyjskich do konstytucji Królestwa Polskiego.</p> <p>2. Kształtowanie się opozycji w Królestwie Polskim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I; - wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz; - wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie przyczyny ukształtowania się opozycji w Królestwie Polskim; - wymienia twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele; - charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim; - wyjaśnia różnorodne uwarunkowania życia politycznego w Królestwie Polskim

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>5. Wybuch powstania listopadowego</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sytuacja w Europie przed wybuchem powstania. 2. Spisek w szkole podchorążych. 3. Wybuch powstania. 4. Józef Chłopicki dyktatorem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna datę wybuchu powstania; - wie, kim był Piotr Wysocki 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia pierwszego dyktatora powstania; - opisuje wybuch powstania 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje przyczyny powstania; - rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec wybuchu powstania 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania; - analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje
<p>6. Wojna polsko-rosyjska 1831 r.</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Działania wojenne. 2. Przywódcy powstania. 3. Upadek powstania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie; - zna rezultat zmagania powstańczych 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania; - wskazuje miejsca największych bitew; - wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej; - wymienia przywódców powstania 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje różne postawy polskich polityków wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów; - wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny upadku powstania; - przedstawia różne postawy przywódców powstania

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>7. Ziemie polskie po upadku powstania listopadowego</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noc paskiewiczowska. 2. Sytuacja w zaborze pruskim. 3. Powstanie krakowskie. 4. Rabacja galicyjska. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: noc paskiewiczowska, germanizacja, praca organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska; - pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego; - opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim; - zna postacie: Hipolita Cegielskiego, Edwarda Dembowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach; - podaje przyczyny powstania krakowskiego; - podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami; - wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami; - rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą do rzezi galicyjskiej; - rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r.; - dostrzega długofalowe skutki rabacji galicyjskiej

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>8. Wielka Emigracja</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji.</p> <p>2. Obozy i podziały polityczne wśród Polaków na emigracji.</p> <p>3. Twórcy polskiej kultury na emigracji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcie emigracji; - wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym; - wymienia twórców kultury polskiej na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia polskie obozy polityczne na emigracji; - rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji; - charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów; - porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice); - rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami
<p>9. Wiosna Ludów w Europie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sytuacja w Europie w latach czterdziestych XIX w.</p> <p>2. Rewolucja w Paryżu.</p> <p>3. Wystąpienia rewolucyjne na różnych obszarach Europy i udział Polaków w tych wydarzeniach.</p> <p>4. Wiosna Ludów na ziemiach Polskich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcie Wiosny Ludów; - zna datę wybuchu Wiosny Ludów (1848 r.); - wskazuje na mapie obszary europejskie, które zostały ogarnięte wystąpieniami rewolucyjnymi; - wskazuje ziemie polskie, na których w okresie Wiosny Ludów doszło do wystąpień 	<ul style="list-style-type: none"> - zna postać Józefa Bema; - wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów; - zna cele, które stawiali sobie Polacy biorący udział w walkach okresu Wiosny Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych w Europie; - podaje skutki Wiosny Ludów; - opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i opisuje różnice między przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich; - wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły Rosji i ziem polskich pod zaborem rosyjskim; - dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu Wiosny Ludów

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>10. Lekcja powtórzeniowa. Kongres wiedeński i jego następstwa</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kongres wiedeński i porządek Świętego Przymierza. 2. Nurty ideowo-polityczne pierwszej połowy XIX w. 3. Ruchy narodowe i rewolucyjne w Europie pierwszej połowy XIX w. 4. Ziemie polskie i Polacy w epoce restauracji i rewolucji (1815-1849). 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, co wydarzyło się w roku: 1815, 1830, 1831, 1848; - wskazuje na mapie ziemie polskie pod trzema zaborami i je nazywa; - zna postacie: Adama Mickiewicza, Piotra Wysockiego; - krótko opisuje sytuację Królestwa Polskiego przed powstaniem listopadowym i po jego upadku; - krótko opisuje sytuację w zaborach pruskim i austriackim po powstaniu listopadowym 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przebieg powstania listopadowego; - wie, jakie zmiany przyniósł w Europie kongres wiedeński; - charakteryzuje położenie Polaków pod trzema zaborami 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega różnice w położeniu Polaków pod trzema zaborami i wskazuje przyczyny tych różnic; - wskazuje różnice w przyczynach wybuchu Wiosny Ludów w poszczególnych krajach europejskich; - omawia rolę Świętego Przymierza w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i wyjaśnia rolę postanowień kongresu wiedeńskiego w historii Europy XIX w.; - rozumie wpływ ideologii romantyzmu na dążenia wolnościowe w Europie pierwszej połowy XIX w.
<p>11. Epoka żelaza, pary i węgla</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja gospodarki. 2. Powstanie fabryk. 3. Kolej żelazna i statki parowe. 4. Eksplozja demograficzna. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne wynalazki XIX w.; - rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa; - wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX w.; - wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy; - ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego; - wymienia przyczyny powstawania fabryk; - dostrzega skutki rozwoju komunikacji; - wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego; - porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.; - omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>12. Świat staje się nam współczesny. Przemiany w życiu społecznym i politycznym</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Powstanie nowych grup społecznych. 2. Społeczeństwo masowe. 3. Zmiany w organizacji państwa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: robotnicy, burżuazja, społeczeństwo masowe, monarchia konstytucyjna, socjalizm; - zna postać Karola Marksa 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje grupy społeczne kształtujące się w XIX w.; - opisuje proces urbanizacji; - wie, jakie zmiany zaszły w organizacji państwa w XIX w.; - przedstawia ideologie, które narodziły się w XIX stuleciu 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia genezę nowych grup społecznych; - omawia genezę najważniejszych nurtów politycznych XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i analizuje skutki różnic społecznych w XIX w.; - opisuje wpływ zmian, które zaszły w XIX-wiecznej organizacji państwa, na dzisiejsze życie polityczne; - przedstawia wpływ przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy państwowej
<p>13. Zjednoczenie Włoch</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sytuacja w państwach włoskich przed zjednoczeniem. 2. Sojusz Piemontu z Francją. 3. Wojna Piemontu i Francji z Austrią. 4. „Wyprawa tysiąca”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym; - wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włochy 	<ul style="list-style-type: none"> - zna postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldi; - omawia etapy jednoczenia Włoch 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch; - wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch; - rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu; - dostrzega wpływ idei romantycznych w procesie jednoczenia Włoch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>14. Zjednoczenie Niemiec</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Pozycja Prus w Niemczech.</p> <p>2. Etapy jednoczenia Niemiec.</p> <p>3. Powstanie cesarstwa niemieckiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna postać Ottona von Bismarcka; - wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871; - wskazuje na mapie obszar cesarstwa niemieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec; - wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład cesarstwa niemieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją; - uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy; - wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec; - rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec
<p>15. Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Rozrost terytorialny USA.</p> <p>2. Północ i Południe.</p> <p>3. Wojna secesyjna.</p> <p>4. Rozwój USA po wojnie domowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.; - rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa; - zna postać Abrahama Lincolna; - wie, kto wygrał wojnę secesyjną 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami; - wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA; - podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej; - wymienia przyczyny zwycięstwa Północy w wojnie secesyjnej; - wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej; - uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA; - wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>16. Kolonializm w XIX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> Wyścig o kolonie. Afryka i Indie w polityce kolonialnej państw europejskich. Państwa kolonialne a Chiny. Wojna rosyjsko-japońska. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej; wymienia mocarstwa kolonialne; zna pojęcie kolonializmu; zna określenie „perła w koronie”; wie, kiedy trwała wojna rosyjsko-japońska, i zna jej wynik 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów; wskazuje na mapie kolonie brytyjskie 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia europejski wyścig o kolonie; podaje przyczyny i skutki kolonializmu; uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym; opisuje politykę USA na obszarze Chin 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu; uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie; rozumie konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych
<p>17. Lekcja powtórzeniowa. Świat w drugiej połowie XIX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> Rewolucja przemysłowa i jej konsekwencje. Jednoczenie się krajów w Europie. Powstanie nowych mocarstw. Kolonializm. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kraje europejskie, które zjednoczyły się w drugiej połowie w XIX w.; wymienia główne mocarstwa kolonialne; wskazuje na mapie pozaeuropejskie obszary zajęte przez kolonizatorów; wymienia wynalazki, które zmieniły życie codzienne w XIX w.; zna postacie: Abrahama Lincolna, Ottona Bismarcka 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zmiany, które w XIX stuleciu zaszły w funkcjonowaniu przemysłu i życiu społecznym; charakteryzuje społeczeństwo drugiej połowy XIX w.; przedstawia politykę kolonizatorów wobec kolonizowanych państw i obszarów 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny i skutki kolonializmu; opisuje wpływ XIX-wiecznych przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy oraz kształtowanie się nowych grup społecznych 	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>18. Królestwo Polskie przed powstaniem styczniowym</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sytuacja społeczno-polityczna w Królestwie Polskie przed wybuchem powstania.</p> <p>2. Manifestacje patriotyczne.</p> <p>3. Ugrupowania polityczne w Królestwie Polskim.</p> <p>4. Polityka Aleksandra Wielopolskiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym; - rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, na czym polegała tzw. odwilż posewastopolska; - opisuje przebieg manifestacji patriotycznych; - zna postać Aleksandra Wielopolskiego; - przedstawia programy Białych i Czerwonych 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska; - wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych; - przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego; - ocenia działania Wielopolskiego; - wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym
<p>19. Powstanie styczniowe</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Branka.</p> <p>2. Wybuch powstania.</p> <p>3. Wojna partyzancka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka; - wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe; - wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania; - opisuje formy walki powstańczej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia genezę i znaczenie branki; - opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów; - porównuje walki z okresu dwóch powstań - listopadowego i styczniowego

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>20. Upadek powstania i represje rosyjskie wobec Polaków</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Działalność rządu powstańczego. 2. Romuald Traugutt. 3. Represje carskie po upadku powstania styczniowego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kim był Romuald Traugutt; - zna pojęcie katongi; - wymienia główne represje rosyjskie stosowane wobec Polaków po upadku powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia działalność rządu powstańczego; - przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków; - podaje przyczyny klęski powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania
<p>21. Walka o polskość w zaborze rosyjskim</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Rusyfikacyjna polityka carskich władz. 2. Formy oporu Polaków wobec rusyfikacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: rusyfikacja, Uniwersytet Latający; - wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat; - podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym; - opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej; - rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zaboru rosyjskiego

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>22. Zabór pruski w okresie powstaniowym - walka z germanizacją</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kulturkampf i germanizacja. 2. Praca organiczna. 3. Walka z germanizacją. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego; - rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, strajk szkolny; - wie, gdzie wybuchł najstynniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim; - zna postacie: Michała Drzymałę, Hipolita Cegielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych; - przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji; - opisuje walkę w obronie języka polskiego w zaborze pruskim; - opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją; - opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków; - porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury; - dostrzega wpływ polityki władz zaborczych na przemiany społeczeństwa w Wielkopolsce
<p>23. Autonomia w Galicji</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie Austro-Węgier. 2. Autonomia galicyjska. 3. Szkolnictwo i kultura w zaborze austriackim. 4. Sytuacja gospodarcza Galicji. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie Austro-Węgry i Galicję; - rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska; - wymienia narodowości, które żyły w Galicji 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej; - wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji; - charakteryzuje życie polityczne w Galicji; - przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji; - opisuje konflikty narodowościowe w Galicji

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>24. Kultura polska w drugiej połowie XIX wieku</p> <p>Zagadnienia 1. Pozytywizm. 2. Twórcy polskiego pozytywizmu. 3. Młoda Polska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umiejscawia w czasie okresy pozytywizmu i Młodej Polski; - wymienia najważniejszych pisarzy polskich okresu pozytywizmu oraz twórców kultury okresu Młodej Polski; - zna postać Jana Matejki 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie literatury pisanej „ku pokrzepieniu serc”; - wymienia tytuły najstynniejszych dzieł Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje poglądy pozytywistów; - przedstawia znaczenie kultury dla utrzymania polskości 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wpływ pozytywizmu na postawy Polaków po powstaniu styczniowym
<p>25. Lekcja powtórzeniowa. Sytuacja na ziemiach polskich pod zaborami</p> <p>Zagadnienia 1. Sytuacja narodowościowa, społeczna i ekonomiczna Polaków w poszczególnych zaborach. 2. Stosunek Polaków do władz zaborczych na różnych obszarach ziem polskich. 3. Rozwój kultury polskiej w drugiej połowie XIX i na początku XX stulecia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie obszary poszczególnych zaborów; - krótko opisuje sytuację Polaków w każdym z trzech zaborów; - pamięta datę: 1863 r.; - zna postacie: Romualda Traugutta, Henryka Sienkiewicza, Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przebieg powstania styczniowego; - opisuje formy rusyfikacji i germanizacji; - wie, w jaki sposób Polacy przeciwstawiali się polityce zaborców 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny i skutki powstania styczniowego; - charakteryzuje formy walki Polaków z germanizacją i rusyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wpływ sytuacji politycznej w państwach zaborczych na położenie Polaków; - opisuje wpływ zaborów na kształtowanie się nowoczesnego narodu polskiego; - porównuje położenie Polaków w trzech zaborach, biorąc pod uwagę życie kulturalne, polityczne i gospodarcze

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>26. Wynalazki przełomu XIX i XX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Epoka pary i elektryczności. 2. Wynalazki, które zmieniły świat. 3. Postęp w medycynie i rolnictwie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna określenie „epoka pary”; - wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym; - wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia trafność określenia „epoka stali, pary i węgla”; - opisuje znaczenie osiągnięć technicznych: elektryczności, telefonu, samochodu itd.; - wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia; - zna postacie: Thomasa Alvy Edisona, braci Lumière, Alexandra Grahama Bella 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce; - analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku XX w.
<p>27. Przełom XIX i XX wieku - narodziny kultury masowej, przemiany w sztuce</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Piękna epoka. 2. Wynalazki i ich wpływ na życie codzienne. 3. Rozwój kina, fotografii i prasy. 4. Impresjonizm i secesja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, co oznacza określenie „piękna epoka”; - zna najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX w. oraz wskazuje zmiany, jakie spowodowały one w życiu ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje życie codzienne w „pięknej epoce”; - wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w.; - rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i impresjonizm 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych; - opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wpływ przemian polityczno-gospodarczych na tematykę dzieł literackich; - analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów, wymianę myśli itp.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>28. Partie polityczne na ziemiach polskich w XIX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruch narodowy. 2. Socjaliści. 3. Ludowcy. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne nurty polityczne na ziemiach polskich; - rozumie skrót: PPS, endecja; - przyporządkowuje postacię Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich i przedstawia główne punkty ich programów; - wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja i Polska Partia Socjalistyczna; - dostrzega różnice programowe wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny powstania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym; - przedstawia poglądy najważniejszych przywódców polskich partii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych; - przedstawia formy działalności polskich partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoswiatowymi; - potrafi wskazać specyfikę polskich ruchów politycznych na tle światowym; - wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w.
<p>29. Rewolucja 1905 roku w Rosji i w zaborze rosyjskim</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja w Rosji przed 1905 r. 2. Walka o swobody demokratyczne w Rosji. 3. Rewolucja 1905 r. w zaborze rosyjskim. 4. Strajki w Łodzi. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna datę: 1905 r.; - zna pojęcie strajk generalny - zna określenie „krwawa niedziela”; - wymienia miasta zaboru rosyjskiego, w których w 1905 r. dochodziło do demonstracji 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim; - opisuje strajki w Łodzi 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego; - wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania; - wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice pomiędzy nimi

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
30. Powstanie trójprzymierza i trójporozumienia Zagadnienia 1. Kształtowanie się trójprzymierza i trójporozumienia. 2. Wyścig zbrojeń w Europie. 3. Kociot bałkański.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i wskazuje na mapie członków trójprzymierza i trójporozumienia; - rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy powstały trójprzymierze i trójporozumienie; - podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania; - podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią; - wie, dlaczego doszło do konfliktów zbrojnych na Bałkanach 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie
31. Polacy wobec zbliżającej się wojny Zagadnienia 1. Orientacja proaustriacka. 2. Poglądy Romana Dmowskiego. 3. Tworzenie się polskich organizacji paramilitarnych.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia orientacje polityczne kształtujące się na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej; - wskazuje przywódców politycznych poszczególnych orientacji; - wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje orientacje prorosyjską i proaustriacką; - opisuje działalność polskich organizacji paramilitarnych przed I wojną światową 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych; - uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>32. Wybuch I wojny światowej i działania wojenne w latach 1914-1917</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> Zamach w Sarajewie. Działania wojenne na frontach wschodnim i zachodnim w latach 1914-1917. Rozwój techniki wojennej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy wybuchła I wojna światowa; - wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie; - podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny; - rozumie pojęcie wojny pozycyjnej; - wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; - opisuje wojnę pozycyjną; - zna postać arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i wie, gdzie dokonano na niego zamachu 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych; - uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914-1917 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną; - charakteryzuje sytuację międzynarodową w chwili dokonania zamachu w Sarajewie
<p>33. Rewolucja lutowa i przewrót bolszewicki w Rosji</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> Sytuacja w Rosji przed wybuchem rewolucji. Rewolucja lutowa. Przewrót bolszewicki. Pokój brzeski. Obca interwencja w Rosji. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie Rosję; - wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego; - zna postacie: Mikołaja II, Włodzimierza Lenina 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób przejęcia władzy w Rosji przez bolszewików; - rozumie pojęcie obcej interwencji; - wymienia państwa, które wystąpiły siły interwencyjne do Rosji; - podaje cechy rządów Mikołaja II oraz rządów bolszewickich, dostrzega podstawowe różnice 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji; - przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina; - podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików; - rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej; - podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>34. Sprawa polska w okresie I wojny światowej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Kwestia polska na początku wojny. 2. Aktywiści i pasywiści. 3. Polskie formacje zbrojne w czasie I wojny światowej. 4. Sprawa polska na arenie międzynarodowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej; - zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego; - wie czym był Akt 5 listopada 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność udziału w bratobójczych walkach; - opisuje działalność Legionów; - wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej; - omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje postawy aktywistów i pasywistów; - rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychylność Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej; - rozumie znaczenie Aktu 5 listopada oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków
<p>35. Zakończenie I wojny światowej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Przystąpienie USA do wojny. 2. Przebieg działań wojennych w 1918 r. 3. Zawieszenie broni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje państwo, które przyłączyło się do wojny w 1917 r.; - wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa; - wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych; - omawia przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania; - wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny; - zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny; - wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych; - omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazuje czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne; - rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
36. Odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 r. Zagadnienia 1. Sytuacja międzynarodowa w chwili zakończenia działań wojennych. 2. Polskie ośrodki władzy. 3. 11 listopada 1918 r.	<ul style="list-style-type: none">- wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość;- wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r.	<ul style="list-style-type: none">- przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej;- wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski;- wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości	<ul style="list-style-type: none">- zna postacie: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r.	<ul style="list-style-type: none">- omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>37. Lekcja powtórzeniowa. Świat i Polska na przełomie XIX i XX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sojusze wojskowe na przełomie XIX i XX w.</p> <p>2. Sprawa polska przed I wojną światową i w trakcie trwania konfliktu.</p> <p>3. Odzyskanie niepodległości przez Polskę.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuj na mapie kraje ententy i państwa centralne; - wie, które państwa należały do obozu zwycięzców I wojny światowej; - wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; - wie, co wydarzyło się w roku: 1914, 1917, 1918; - wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; - zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Włodzimierza Lenina, Woodrowa Wilsona; - wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przebieg I wojny światowej; - charakteryzuje formy prowadzenia działań militarnych w okresie I wojny światowej; - opisuje przemiany zachodzące w Rosji w 1917 r.; - wie, w jakich okolicznościach doszło do odzyskania niepodległości przez Polskę; - przedstawia zmiany w technice i sztuce wojennej, które zaszły w czasie I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przyczyny i skutki powstania dwóch bloków polityczno-militarnych na przełomie XIX i XX w.; - charakteryzuje postawy Polaków przed wybuchem I wojny światowej - przedstawia różne poglądy polityczne; - opisuje stosunek poszczególnych państw do sprawy polskiej w okresie I wojny światowej; - podaje przyczyny i skutki rewolucji lutowej oraz przewrotu bolszewickiego w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na odzyskanie niepodległości przez Polskę; - przedstawia bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej; - charakteryzuje zmiany polityczne, które zaszły w Rosji w wyniku rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. Powtórzenie wiadomości - chronologia	<ul style="list-style-type: none"> - umieszcza wydarzenia w czasie; - umieszcza wydarzenie w odpowiednim wieku; - zna podział dziejów na ery; - wie, jakie wydarzenie dzieli symbolicznie oś czasu na dwie ery; - wymienia w kolejności chronologicznej epoki historyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - przyporządkowuje wydarzenie do odpowiedniej epoki; - zna czas trwania kolejnych epok 	<ul style="list-style-type: none"> - swobodnie operuje kategoriami: epoka, era, okres historyczny; - zna różne nazwy odnoszące się do tej samej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje uzasadnienie cesur chronologicznych oddzielających kolejne epoki
2. Powtórzenie wiadomości - najważniejsze wydarzenia w historii świata	<ul style="list-style-type: none"> - zna daty najważniejszych wydarzeń z historii świata; - podaje, w którym wieku doszło do danego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> - przyporządkowuje wydarzenie do odpowiedniej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> - w odniesieniu do wydarzeń swobodnie operuje kategoriami: epoka, era, okres historyczny 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje kontekst wydarzeń historycznych
3. Powtórzenie wiadomości - królowie Polski	<ul style="list-style-type: none"> - zna dynastie panujące w Polsce; - przyporządkowuje władcę do dynastii; - określa pokrewieństwo, pracując z drzewem genealogicznym 	<ul style="list-style-type: none"> - zna wiek panowania danego władcy; - potrafi przyporządkować władcę do epoki 	<ul style="list-style-type: none"> - uzupełnia w drzewie genealogicznym brakujące dane 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi podać informacje na temat panowania danego władcy

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
4. Powtórzenie wiadomości - najwięksi artyści w historii, style architektoniczne	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia największych twórców danej epoki; - wymienia style architektoniczne w porządku chronologicznym; - rozpoznaje styl architektoniczny budowli przedstawionej na ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje czas trwania danego okresu w kulturze lub stylu w sztuce (architekturze); - przyporządkowuje twórcę do epoki 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje samodzielnie dany styl architektoniczny i podaje jego główne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje dzieła głównych twórców z danej epoki
1. Religie świata Zagadnienia 1. Religie naturalne. 2. Politeistyczne religie świata starożytnego. 3. Religie monoteistyczne.	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: politeizm, monoteizm; - podaje przykłady religii politeistycznych i monoteistycznych; - zna założycieli chrześcijaństwa i islamu; - wie, kiedy powstały chrześcijaństwo oraz islam 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: religie naturalne, religie objawione; - wymienia przykłady religii naturalnych i objawionych; - charakteryzuje chrześcijaństwo i judaizm; - wskazuje na mapie miejsca, w których powstały wielkie religie monoteistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje religie starożytnych Egipcjan, Greków i Rzymian oraz wierzenia ludów pierwotnych; - wie, jak podzieliło się chrześcijaństwo 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega synkretyzm religijny; - przedstawia uniwersalny charakter religii chrześcijańskiej; - rozumie wpływ różnych religii na historię świata; - porównuje różne religie monoteistyczne

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
2. Postęp techniczny w świecie Zagadnienia 1. Wynalazki i odkrycia różnych epok.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze wynalazki i odkrycia danej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wpływ jednego wynalazku (odkrycia) na rozwój wielu dziedzin życia oraz pojawianie się kolejnych wynalazków; - wskazuje wynalazki (odkrycia), które zmieniły oblicze świata 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia okresy, w których następowało przyspieszenie przemian naukowo-technicznych 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje przyczyny nierównomiernego w czasie i przestrzeni rozwoju gospodarczego
3. Style architektoniczne Zagadnienia 1. Architektura świata starożytnego. 2. Style romański i gotycki. 3. Budowle świata nowożytnego.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia style architektoniczne w kolejności chronologicznej; - wskazuje epokę, w której budowano zgodnie z założeniami danego stylu; - rozpoznaje styl budowli przedstawionej na ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady budowli reprezentujących dany styl; - wskazuje przykłady wybranego stylu architektonicznego w najbliższej okolicy (swoim regionie) 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje cechy danego stylu architektonicznego 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wpływ jednego stylu architektonicznego na drugi; - wskazuje wpływ postępu technicznego na przemiany w architekturze
4. Od rydwanu do czołgu Zagadnienia 1. Pierwsze armie. 2. Hoplici. 3. Rzymscy legioniści. 4. Rycerze średniowiecza. 5. Broń palna. 6. Wojny czasów nowożytnych.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia broń stosowaną w różnych okresach historycznych; - pamięta i rozumie pojęcia: legion, broń palna, falanga 	<ul style="list-style-type: none"> - umieszcza sposób walki, broń lub formację wojskową w odpowiedniej epoce; - wymienia najważniejsze bitwy danej epoki; - podaje przykłady zmian w sztuce wojennej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób walki danej formacji wojskowej 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wpływ rozwoju techniki na sposób walki

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
5. Moda na przestrzeni wieków Zagadnienia 1. Ubiory starożytność i średniowiecza. 2. Zmiany w ubiorze w czasach nowożytnych.	- rozumie pojęcia: chiton, toga	- dostrzega wpływ warunków klimatycznych na modę; - omawia wygląd i pochodzenie polskiego stroju szlacheckiego	- omawia wpływ pozycji społecznej człowieka na jego strój	- dostrzega wpływ przemian społecznych i gospodarczych na modę
6. Powtórzenie wiadomości - świat ciągle się zmienia	- wymienia przykłady najbardziej znanych budowli, wynalazków, rodzajów broni	- wskazuje przykłady przemian w dziedzinach: sztuki militarnej, gospodarki oraz mody	- wskazuje przyczyny przemian w poszczególnych dziedzinach oraz skutki tych przeobrażeń	- dostrzega zmiany zachodzące w różnych dziedzinach życia oraz wskazuje na zależności pomiędzy tymi dziedzinami